

НАВІЩО ГРОМАДЯНАМ ПОТРІБНІ ЗНАННЯ З АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА?¹

Адміністративне право врегульовує відносини між громадянами та органами виконавчої влади (органами місцевого самоврядування)². Громадяни постійно стикаються з адміністративним правом навіть не звертаючи на це увагу.

Здійснюючи проїзд в будь-якому транспорті, звертаючись за адміністративною послугою, проходячи навчання чи банально рухаючись тротуаром міста, Ви явно чи потенційно взаємодієте з органами влади та дотримуетесь певних правил, які встановлюються нормами адміністративного права.

Приклади:

☀ громадян який є водієм та інші учасники дорожнього руху мають дотримуватися Правил дорожнього руху, які є різновидом норм адміністративного права;

☀ в центрах надання адміністративних послуг особи здійснюють реєстрацію свого постійного місця проживання;

☀ у відповідності до норм адміністративного права, за несвоєчасне подання без поважних причин декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави накладається санкція у формі штрафу³.

Важко знайти місце і час в яких громадянин би не стикався з адміністративним правом.

Основними завданням адміністративного права є забезпечення прав, свобод та законних інтересів громадян, а також публічного інтересу держави і суспільства в цілому.

В Конституції України прописані права і свободи громадян. А їх забезпечення лягає на плечі публічної адміністрації. Щоденно такою діяльністю займаються сотні тисяч публічних чиновників від Прем'єр-міністра до сільського голови та поліцейського патрульної поліції.

За законом і природним правом вони мають чесно і справедливо у відповідності до принципу верховенства права забезпечувати чесноти громадян. Адже громадянин це клієнт, а влада це сервіс. У владного сервісу є тільки три головних завдання: 1) допомагати коли це потрібно; 2) не заважати якщо не потрібно; 3) відрізняти перше від другого⁴.

¹ Автор: **Галуцько Валентин Васильович**, д.ю.н., професор, директор Науково-дослідного інституту публічного права.

² В адміністративному права ці суб'єкти отримали узагальнюючу назву – **публічна адміністрація**.

³ Ст. 172-6 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

⁴ Громадянин – клієнт, влада – сервіс: Президент у Канаді назвав пріоритети реформ в Україні. <https://www.president.gov.ua/news/gromadyanin-kliyent-vlada-servis-prezident-u-kanadi-nazvav-p-56169>.

Однак в силу “відірваності” публічних чиновників від народу, вони схильні до зловживань (корупції), праці на себе (рідних) та на своїх керівників.

Відповідно громадяни мають знати свої конституційні права та способи їх забезпечення на основі реалізації норм адміністративного права. **За свої права громадяни мають боротися**, так як будь-яка влада схильна до зловживань. Адміністративне право встановлює правила законної боротьби за права і свободи громадянами.

В цілому адміністративне право надає можливість громадянам:

- 1) отримувати адміністративні послуги;
- 2) забезпечувати безпеку при знаходженні в громадських місцях;
- 3) пересуватися у безпечному транспорті;
- 4) безпечно працювати, навчатися та відпочивати;
- 5) безперешкодно здійснювати виїзд за межі України і повертатися назад;
- 6) займатися бізнесом та громадською діяльністю;
- 7) отримувати захист і допомогу від держави (органів місцевого самоврядування);

8) у випадку порушення прав, свобод чи законних інтересів, громадяни мають право звертатися із скаргою до адміністративних органів, з позовом про їх відновлення до адміністративного суду чи (та) вимагати їх відновлення шляхом законного громадського протесту: проведенням пікетів, мітингів, демонстрацій, та організації “Майдану”

Отже, знання з адміністративного права надає можливість громадянам отримувати адміністративні послуги, контролювати публічну адміністрацію, щоб вона добросовісно виконувала свої обов’язки та здійснювати захист порушених прав, свобод та законних інтересів шляхом подання скарг до адміністративних органів, позовів до адміністративного суду та вираженням громадського протесту.

Знання з адміністративного права – це своєрідна юридична парасолька, яка надає можливість громадянам отримувати публічну допомогу (захист) від органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

КЛЮЧОВІ ТЕЗИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНИ НА БЛАГО ГРОМАДЯН⁵

Серед позитивних рис нашого Президента є те, що він мало говорить. Проте, якщо говорить то коротко і зрозуміло. У підтвердження цього 3 липня 2019 року перебуваючи у Канаді він виступив із промовою: “Громадянин – клієнт, влада – сервіс” в якій слушно розкрив напрями діяльності своєї владної команди. Ось основні тези з його промови:

**Людина найвища цінність. Людина понад усе!
Не людина для держави, а держава для Людини!
Громадянин це клієнт, а влада це сервіс.**

*У владного сервісу є тільки три головних завдання:
Перше, допомагай коли це потрібно!
Друге, не заважай якщо не потрібно!
Третє, відрізняй перше від другого.*

Ключовими завданнями сучасної влади визначено:

- 1) перемога над корупцією і створення незалежних судів;
- 2) діджелізація публічного адміністрування;
- 3) реалізація публічного врядування в смартфоні;
- 4) подолання монополій, боротьба із рейдерством і контрабандою;
- 5) захист права власності;
- 6) покращення кредитного рейтингу та масштабне залучення інвестицій.

Визначено, що глобальна мета реформ владної команди – **це підвищення рівня життя громадян України.**

Хоча в цих тезах немає нічого нового з погляду філософії права та теорії сучасного адміністративного права. Зокрема, ми багаторазово розкривали ці ідеї на нашому сайті. Однак Президент України Володимир Зеленський сформулював їх більш лаконічно і зрозуміло! Він без всякого сумніву розділяє ці цінності, і на наш погляд, сповнений рішучістю втілити їх у практику публічного адміністрування.

⁵ Громадянин – клієнт, влада – сервіс: Президент у Канаді назвав пріоритети реформ в Україні. <https://www.president.gov.ua/news/gromadyanin-kliyent-vlada-servis-prezident-u-kanadi-nazvav-p-56169>;

Такого нікто не очігувал после выборов - речь Зеленского поразила всех!
https://www.youtube.com/watch?v=-O_Ick8hKtI